

til Gode hos en Kommune, er man ganske sikker paa at faae det; men naar man faar det, er ikke afgjort. Har man derimod Noget til Gode hos en solid Eiendomsbesidder, veed man, at man altid kan faae det, idet man kan sælge Pantet og gjøre sig betalt derigjennem. Det kan man ikke gjøre overfor en Kommune, og det er rimeligvis derfor, at Pengeinstitutterne nu og da have trykket sig ved at udlane til Kommunerne, thi de ere ikke sikre paa at faae Tilbagebetalingen i rette Tid, hvis Kommunerne ikke kan give den. Jeg vil derfor slutte mig til den sidste ærede Taler og sige, at jeg vil stemme for Sagens Overgang til 2den Behandling og Henviisning til et Udvalg; men jeg maa indrømme, at jeg har ikke stor Tro til, at der kan komme Noget ud af den, alene af den Grund, at alle de velstillede Kommuner og de, som have deres Regnskaber i behørig Orden, ikke ville være og ikke bør være Garanter for dem, der ikke have deres Sager i Orden.

Th. Nielsen: Den første Taler opkaftede det Spørgsmaal, om der var Trang til Lovforslaget. Han besvarede Spørgsmaalet bekræftende, og jeg staar paa samme Standpunkt i det Stykke som han. Jeg tror heller ikke, at de Kjendsgjerninger og Fakta, han anførte til Bevis for, at der er Trang til Lovforslaget, ere blevne afkræftede ved de Bemærkninger, der ere fremkomne fra de to senere Talere, som jo nærmest vare imod Lovforslaget. Det kan ikke negtes, at Kommunerne have maattet ty til dyrere Penge end private Joll. Det, der er anført for Livrenteanstaltens Vedkommende og flere Instituter, er mig fuldt vel bekendt. For Kommunerne i Jylland, i hvert Fald i de midterste og vestlige Egne, gjælder i fuldt Maal, hvad den første ærede Taler har anført, saa der er ingen Tvivl om, at i det Mindste for en stor Del er der virkelig Trang til Lovforslaget. Naar den næstførste Taler mente, at Sagen ikke en Gang kunde lade sig sætte i Scene selv med et saa lille Beløb som 500,000 Kr., tror jeg, han tager feil. Det minder mig om, at det er blevet sagt hver Gang, der har været Kreditforeningslove fremme. Det blev sidste Gang sagt, da Loven af 28de Mai 1880 om Husmandskreditforeninger var fremme, idet det

udtrykkelig blev fremhævet, jeg tror endog saa af den samme ærede Taler fra Fyn (W. Petersen), at der efter hans Mening aldeles ikke kunde være Tale om, at der kunde staffles en saadan Sum som en halv Million tilveie. Det har viist sig urigtigt, idet en af de nævnte Kreditforeninger endog saa har en Sum af 20 Millioner. At der ikke skulde kunne staffles et Beløb tilveie af 500,000 Kr., forekommer mig vilde være meget mærkeligt, naar man ser hen til, at Kommunerne samlede Gjæld i 1879 næsten var 51 Millioner Kr., medens deres Aktiver var 100 Millioner. Gjælden er senere efter de nyeste Oplysninger, der foreligge, i 1880 — det er de nyeste, jeg har set — steget til 59 Millioner. Ganske viist er der det Glædelige derved, at Aktiverne dog ere forøgede i et endnu større Forhold, nemlig til et Beløb af 130½ Mill. Jeg nærer ingen Tvivl om, at der mellem disse store Beløb findes meget betydelige, der ere optagne paa værre, mere byrdefulde Betingelser, end private Joll have kunnet faae Penge paa, og jeg skulde tage meget feil, om det ikke i sin store Almindelighed gjælder baade de vestjydske og nørrejdske Amt. Jeg er ikke saa orienteret i Forholdene i de østjydske Amt, men jeg skulde iøvrigt tage meget feil, om ikke noget Vignende ogsaa gjælder der. Naar der altsaa er Tale om saa store Beløb, der allerede ere optagne, og da Kommunerne stadig ville have meget at udrette og foretage, — det kan ikke ventes, at vi staa ved nogen Afslutning med Hensyn til, hvad der med Nødvendighed paaligger dem at udføre, og man kan forudsæ, at der snarere vil være en stigende end en aftagende Nødvendighed for Kommunerne til at optage Laan, — kan jeg ikke se, at det i mindste Maade kan ståe noget, om Lovforslaget kom ud som Lov. De Kommuner, der ere saa heldig stillede som Kommunerne paa Derne lade til at være efter de Bemærkninger, vi have hørt af de to sidste ærede Talere, behøve jo ikke at gaa ind i denne Kreditforening. Det forekommer mig ikke, at man kan have Noget imod, at de mindre heldig stillede Kommuner slutte sig sammen. Naar der endog saa er laaet paa, at Kommunerne kunde være usolide, er det ikke mig bekendt, at der er noget Pengeinstitut eller Noget overhovedet, der har tabt Penge ved no-